Šimtai užsienio žvejų šiemet gaudo lašišas Lietuvoje

Parašė am.lt
Trečiadienis, 23 Spalis 2013 13:46

Atkurti ir gausinti lašišinių žuvų išteklius Lietuvoje padeda ne tik žuvivaisa, bet ir aplinkosauginės akcijos, skirtos šių vertingų žuvų migracijos keliams ir nerštavietėms nuo brakonierių apsaugoti. Šiuo metu vykstanti akcija „Lašiša 2013“ surengta jau dešimtą kartą.

Šios priemonės leido lašišų išteklius atkurti tiek, kad būtų sudarytos galimybės sugauti ribotą jų kiekį ir žvejams mėgėjams, nepakenkiant populiacijos būklei. Licencinė lašišų žvejyba prasidėjo 2009-aisiais. Tais metais buvo išduotos 1199, 2010 m. – 1216, 2011 m. – 2474 licencijos. 2012 m. išduota 7612 žvejo mėgėjo kortelių, o šiais metais – jau daugiau nei 21 tūkst. Gaudyti lašišų į Lietuvą pradėjo važiuoti ir žvejai iš kitų šalių. Šiemet užsienio žvejams parduota 500 žvejo mėgėjo kortelių.

Lašiša – nuo seniausių laikų bene labiausiai vertinama žuvis Lietuvos upėse ir Baltijos jūroje. Jos ištekliai šalyje itin pradėjo mažėti XX a. 6-ajame dešimtmetyje. 8-ajame dešimtmetyje lašiša jau buvo įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą. Todėl susirūpinta šių vadinamųjų karališkų žuvų išteklių atkūrimu.

Švedams ir suomiams pradėjus sėkmingai veisti lašišas, šių žuvų žvejybos intensyvumas Baltijos jūroje labai padidėjo, tačiau tai paskatino laukinių lašišų išstūmimą. Apie 90 proc. visų Baltijos lašišų įveistos dirbtinai. Į tai buvo atkreiptas dėmesys 1992 m., kai daugelyje Švedijos ir Suomijos veislynų dėl ligos – sindromo M-74 – žuvo 70-90 proc. lašišų jauniklių. Tuomet iškilo reali grėsmė visos rūšies išlikimui. Todėl, siekiant išsaugoti laukines lašišas, buvo pradėta keisti išteklių atkūrimo strategija. Jos tikslas – išsaugoti laukines Baltijos lašišas ir atkurti jų išteklius Lietuvos upėse. Programa numatė pagilinti Nemuno atšakas, užtvankose įrengti žuvų pralaidas, įžuvinti vandens telkinius.

Lašišinės žuvys kasmet iš jūros traukia neršti į upes. Joms iki savo nerštaviečių tenka nuplaukti ne vieną šimtą kilometrų. Atkurti laukinių lašišų išteklius trukdo brakonieriai, kurie gaudo neršti plaukiančias žuvis. Jie nutraukia lašišų, įveikusių daugiau kaip 300 km kelionę, kad gimtosios upės rėvose duotų gyvybę kitai kartai, gyvybę. Todėl lašišinių žuvų migracijos keliams ir nerštavietėms apsaugoti aplinkosaugininkai 2002 m. pradėjo rengti akciją „Lašiša“.

Svarbiausias akcijos „Lašiša“ rezultatas, kurį patvirtino ir mokslininkai, – gausėjantys lašišinių žuvų ištekliai. Todėl 2011 m. lašiša jau buvo išbraukta iš Lietuvos raudonosios knygos. Tačiau ir toliau būtina skirti ypatingą dėmesį lašišų bei šlakių apsaugai ir racionaliam jų išteklių naudojimui, nes šios žuvys vis labiau populiarėja kaip mėgėjiškos žūklės objektai.

Lašišinių žuvų ištekliai senka sparčiai, jeigu nėra prižiūrimi. Kasmet į šalies vandens telkinius paleidžiama šimtai tūkstančių dirbtiniu būdu užaugintų šių žuvų. Lietuvoje veikia dešimtys žuvivaisos bendrovių, tačiau lašišas veisia tik viena įstaiga – Žuvininkystės tarnybos Žuvivaisos skyriaus Žeimenos poskyris, įsikūręs Švenčionių rajone. Kad iš pagautų lašišų ikrų šio skyriaus specialistams pavyktų užauginti jauniklius ir juos pavasarį paleisti į gamtą, reikia nemažai pastangų. Šiuo metu Žeimena yra vienintelė Lietuvos upė, kurioje neršia natūralios lašišos. Todėl ypač svarbu čia joms užtikrinti saugias nerštо sąlygas.

Šiemet 10 kartų padidinus gamtai padarytos žalos atlyginimo įkainius, žvejojantieji pradėjo labiau laikytis limituotos žūklės taisyklių. Už žvejo mėgėjo korteles gauti pinigai skiriami žuvų ištekliams atkurti ir apsaugoti. Siekiant padidinti nerštaviečių vietas, rekonstruotas Vilnelės žuvitakis, kad lašišinės žuvys galėtų laisviau ir toliau keliauti.

Visuomenės informavimo skyrius

2013-10-22